

4. april 2022

Til udvalgets medlemmer.

Referat af 52. møde i udvalget den 4. april 2022, kl. 14.00, afholdt hos EBO Consult.

Deltagere:

Anders Liltorp, HFS

Henrik Berg, HFS og FD Hvidovre

Mogens Bentzen, HFS og FD Hvidovre

Mie Fejerskov Sørensen, HFS og FD Hvidovre

Jens Hummellose, HFS

Fra administrationen:

Lars Kyster

Erik Christiansen, der tog referat.

1

Dagsorden:

1. Område nord for jernbanen – Vojensvej – og syd for jernbanen (Rebæk Nord).

Projektforslaget vedrørende *Vojensvej* er den 24. november 2020 enstemmigt godkendt af Hvidovre kommunalbestyrelse.

Rødovre Kommune har meddelt afslag på at føre en fjernvarmeledning under jernbanen til en kommunal oplagsplads til jord, grus m.m. trods tidligere positiv melding. Ledningen vil ikke være synlig og den vil ligge ved skel, men Rødovre Kommune har oplyst, at ledningsføringen vil nedsætte værdien af grunden, ligesom kommunen selv har et projektforslag på vej, hvor Vojensvejprojektet efter Rødovre Kommunes opfattelse passende kan indgå.

Der er lavet aftale med Vojensvej 77 om krydsning af deres matrikel med hovedledningen, således at anvendelsen af ejernes grund betales via en fjernvarmeinstallation til dem. Da de således bliver tilsluttet fjernvarme, kan de almindelige bestemmelser for fjernvarme anvendes. Det betyder, at der ikke skal betales for oprettelse og tinglysning af deklaration for at have en ledning liggende på grunden. De almindelige bestemmelser er vedtaget af FD Hvidovre.

På den modsatte side af jernbanen, er der endnu ikke udarbejdet en endelig aftale med Immerkær 42 (Dansk Metal), men der er dialog med henblik på en afklaring af det kommende byggeri på grunden. Der er positiv stemning overfor fjernvarme til det kommende byggeri men ingen konkret aftale.

Der arbejdes videre med skriftlige aftaler med både Vojensvej 77 og Immerkær 42.

Derudover arbejdes med en løsning, hvor forsyningen af Vojensvej eventuelt kan ske ved en underføring fjernvarmeledningen ved jernbanebroen på Hvidovrevej, hvorved Vojensvej- og Rebæk Nord-projekterne samles.

COWIs udkast til projektforslag for **Rebæk Nord** er udarbejdet og godkendt af HFS' bestyrelse.

Under sagsbehandlingen i Hvidovre Kommune har der været forskellige input vedrørende den samfundsøkonomiske beregning og projektets modstrid med varmeleveringsaftalen med VEKS.

De samfundsøkonomiske beregninger er væsentligt forbedret ved en mindre korrektion af projektet, hvor der anvendes en brugt gaskedel i stedet for en ny. Der har været foretaget købsanalyser for at dokumentere prissætningen af en brugt kedel.

Det bemærkes, at byggeriet på Aldi-grunden overfor Hvidovre C er en del af Rebæk Nord-projektforslaget, så der skal ske en hurtig afklaring af projektforslaget.

Hvidovre Kommunes Klima-, Teknik- og Miljøudvalg har den 14. marts 2022 anbefalet projektforslaget godkendt.

Den 29. marts 2022 træffer kommunalbestyrelsen endelig beslutning om forslagens videre skæbne.

2

Det **indstilles**, at udvalget tager dette til efterretning.

Erik Christiansen oplyste, at kommunalbestyrelsen havde godkendt projektforslaget for Rebæk Nord.

Tiltrådt.

2. Udbygningsområder – Rebæk Syd/Præstemosen og Avedøre landsby.

Rebæk Syd/Præstemosen

Region Hovedstaden, der er ejer af bygninger ud mod Avedøre Havnevej, som vil kunne anvendes til varmepumpe m.m., er kontaktet angående evt. brug af deres matrikel til varmeproduktion til forsyning af Rebæk Syd/Præstemosen. Region Hovedstadens repræsentant i HFS' bestyrelse er kontaktet om dette samt anvendelse af overskudsvarme fra hospitalet. Der foreligger endnu ikke en afklaring af dette.

Imidlertid er der fundet en mulig anden løsning ved at anvende TDC's bygning, Vesterskel 2, i området. Bygningen ligger ud til Avedøre Havnevej. TDC er villig til at udleje en del af bygningen til formålet. Spørgsmålet er, om arealet er stort nok til formålet. Det undersøges nærmere.

Der er afholdt møde med Hotel Scandic, der ønsker fjernvarme. Der er udarbejdet prisoverslag for hotellets konvertering til fjernvarme, der skal forelægges bygningsejeren, der ikke er Hotel Scandic.

Under forhandlingerne er der åbnet mulighed for installation af en varmepumpe ud mod Holbækmotorvejen. Projektet afventer tilbagemelding fra Hvidovre Hospital om anvendelse af overskudsvarme.

COWI har i forbindelse med ELENA-projektet udarbejdet foreløbig rapport om en ny form for varmeforsyning af *Avedøre landsby*, jf. **bilag 2**. Der er udarbejdet et oplæg til en løsning, der giver det bedste match fsva. bæredygtighed, rentabilitet og potentiale. Der er tale om en helt ny energiteknologisk løsning, hvor der tages et livtag med de energitekniske udfordringer, når man ønsker at konvertere et område med aldrende bygninger til lavtemperatur-fjernvarme. Projektet forudsætter installation af en varmepumpe til at forsyne landsbyen og området ved Vedbyholm og Strøbyholm (nordøst for landsbyen). Samtidig indgår anvendelse af solenergi i projektet.

COWI har oplyst, at den foreløbige rapport vil blive korrigeret, fordi der er fundet en forudsætningsændring på pris for transmissionsledning i fjernvarmereferencen. Den gør opkobling til VEKS dyrere og styrker dermed ø-projektideen for landsbyen. Alt i alt ser projektet ud til at kunne levere fjernvarme billigere end ved VEKS-varmen.

Hvidovre Kommune og administrationen har holdt møde om anvendelsen af kommunale arealer til fjernvarmeanlæg ved rideskolen/Stevnsbogård. Kommunen har udtrykt en positiv holdning overfor dette, og det samme har man fra rideskolens side. Nyttehaveforeningen er positivt indstillet overfor fjernvarmeprojektet og solenergianlægget på skråningen ud mod Holbækmotorvejen, og foreningen beder om, at man samtidig forbedrer køreforholdene for haveforeningen. Forvaltningen udtrykker det på denne måde: ”Det vil være win-win, hvis I graver rørene ned i grusvejen, så der efterfølgende kan blive etableret en holdbar tilkørsel til nyttehaver og rideskole. Det vil være fint, hvis vejen kan indeholdes i fjernvarmeprojektet, men vi kan også sagtens tage en dialog i Vej og Park om, hvem der står for hvad.” Administrationen foreslår, at HFS har en positiv holdning overfor dette udsagn.

3

COWI er anmodet om at udarbejde projektforslag for Avedøre landsby, som er på trapperne.

Projektet forventes at danne skole for, hvordan olielandsbyer rundt omkring i Danmark kan konverteres til lavtemperatur-fjernvarme.

Energistyrelsen – EUDP-programmet – har meddelt støttetilsagn til projektet. Det drejer sig om i alt ca. 4,7 mio.kr., hvoraf 2,7 mio.kr. med fradrag af midler til COWI på 680.000 kr. er støtte til HFS.

Derudover arbejdes med forslag til, hvor Energifællesskab Avedøre kan inddrages i projektet. Et af forslagene er, at energifællesskabet deltager i anlæg, hvor der er elproduktion som f.eks. vind- og/eller solanlæg. Det vil være første gang, at et energifællesskab og et fjernvarmeselskab udarbejder konturerne til en lokal sektorkobling af el- og varmeproduktion og distribution.

Det bemærkes, at ELENA-projektet finansierer COWIs analysearbejder med Avedøre landsby.

Det **indstilles**,

at udvalget tilslutter sig en positiv holdning overfor at inddrage køreforholdene til nyttehaverne ved Avedøre landsby i projektet, og

at udvalget i øvrigt tager informationerne til efterretning.

Anders Liltorp pointerede, at det i visse områder i udbygningsplanen måske kunne vise sig vanskeligt at finde en løsning med at etablere et ø-projekt, og i disse tilfælde kunne det være rigtigt at se på mulighederne for at koble området på VEKS-systemet. Udvalget var enig i denne betragtning.

Indstillingerne tiltrådt.

3. Eksisterende fjernvarmeområder – kampagner 2021 og 2022.

2021

Kampagnen for 2021 er afsluttet, og der har været en overvældende interesse for at tilslutte sig.

175 er koblet til fjernvarmen som pakkelsninger eller flyverstik. Alle er koblet på fjernvarmen inden nytår 2021/22.

Energilån kan ikke længere finansieres via realkreditlån. Derfor har administrationen haft forhandlinger med Arbejdernes Landsbank om optagelse af banklån. Det lykkedes at få et 10-årigt banklån på 4,12 mio.kr. med fast rente på 2 %. Lånet er godkendt af FU, og er hjemtaget som følge af den meget store tilslutning til 2021/22-kampagnerne og de forventelige udlån til en del af de mange tilmeldte, jf. nedenfor. Da 2022-kampagnen har reklameret med en rentesats på 1,5 % på baggrund af realkreditlånet fra Nykredit på 1 %, skal rentesatsen for energilån, der ydes udover dem, der er afledt af kampagnen, fastsættes efter det nye låns rentesats. Administrationen foreslår, at rentesatsen udgør 3 % for lån, der ydes udover 2022-kampagnen.

Alt i alt har 2021 vist en meget stor interesse for fjernvarme.

2022

2022-kampagnen har endnu engang vist overvældende interesse for at tilslutte sig fjernvarme. Kampagnen kørte i januar-februar 2022. Det kan oplyses, at 321 allerede har tilmeldt sig pakkelsningen, mens 75 har tilmeldt sig flyverstik.

Den entreprenør, der vandt udbuddet på bl.a. etablering af pakkelsninger m.m., har meddelt, at man ikke kan udføre det omfattende entreprenørarbejde med ca. 400 nyttilslutninger med den nuværende bemanning. Entreprenøren har meddelt, at man vil kunne udføre ca. 150 nyttilslutninger inden årsskiftet. Derfor har administrationen kontaktet andre entreprenørselskaber med hvem, der har været et godt samarbejde. Wicotech har oplyst, at de vil kunne udføre ca. 150 inden årsskiftet, hvilket er helt usædvanligt i en tid, hvor det næsten er umuligt at få entreprenører til at udføre arbejder pga. mandskabsmangel. Det betyder, at vi i 2022 formentlig kan få tilsluttet 300 nye kunder og resten i første halvår af 2023.

Kampagnerne for eksisterende områder i 2018, 2021 og 2022 ser på nuværende tidspunkt ud til at have givet 666 nye kunder, hvilket må anses for tilfredsstillende. Der vil givetvis komme flere til i løbet af 2022/23.

Det indstilles,

at rentesatsen for energilån forhøjes til 3 % for energilån, der ydes udover 2022-kampagnen, og

at udvalget i øvrigt tager ovenstående til efterretning.

Erik Christiansen oplyste, at der før påske ville blive offentliggjort en entrepriseplan på vejniveau vedrørende tilslutningen af de husstande med hvilke, der var indgået aftale om tilslutning. Der måtte forventes reaktioner på denne plan. Planen skulle udsendes til bestyrelsen.

Indstillingerne tiltrådt.

4. AGC.

Avedøre Green City (AGC) indeholder følgende elementer:

- **etablering af fjernvarmenet i Avedøre landsby**, jf. punkt 2 på dagsordenen.
- **energioptimering af Avedøre idrætscenter** ved solenergi og anvendelse af varmepumper.
- **energioptimering og etablering af energiekperimentarium i Hvidovre Gymnasium**. Der etableres solenergianlæg samt varmepumper med anvendelse af grundvand til brug for eksisterende bygninger. Derudover etableres en ny VE-energi-multihal med anvendelse af solenergi samt varmepumper med anvendelse af grundvand. Selve multihallen finansieres af gymnasiet og/eller andre interessenter. Der har i arbejdsgruppen for multihallen været drøftet forskellige konstellationer, således at projektet kunne opfylde såvel naturvidenskabelige som energimæssige visioner og mål. Hallen går indtil videre under navnet ”Energistationen”.

5

Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra gymnasiet, fjernvarmeselskaberne/EBO Consult, sportsforeninger og folkeskolerne. Der er nedsat en politisk følgegruppe, hvortil alle partier, der er repræsenteret i kommunalbestyrelsen, er inviteret.

Repræsentanter fra gruppen har haft møde med Furesø Kommunes drifts- og økonomiansvarlige for Farum Arena. Det har givet indsigt i de forhold, der skal indgå i driften, og konturerne for driftsbudgettet er under udarbejdelse.

Af ressourcepersoner er der tilknyttet en bygningskonstruktør og tidligere mangeårigt ansat i den finansielle sektor samt en arkitekt. Det betyder, at projektet har fået tilført kompetencer og ressourcer, der kan fremme projektet.

Der er taget kontakt til DTU om inspirationsmuligheder for projektet. DTU har meddelt, at man meget gerne holder en workshop for de studerende på universitetet, hvor projektet fremvises, og hvor de studerende kan komme med nye ideer til projektets indhold, f.eks. om tekniske nyskabelser. De lokale interessenter vil også blive inviteret til workshoppen.

For fjernvarmeselskaberne giver Energistationen mulighed for at etablere et ”energiværksted/-vindue”, hvor fjernvarmen og energirelaterede emner kan informeres overfor alle borgere i kommunen. Det betyder, at fjernvarmeselskaberne kan få mulighed for at indrette lokaler til formålet i Energistationen.

En del af arbejdet med Energistationen finansieres over et eller to af de mange EU-bevillinger, som AGC har indhentet.

HFS' bestyrelse har godkendt, at der arbejdes videre med energistationen, og at der kan afholdes midler til dette.

- **etablering af varmepumpe i varmecentralen i stationsbyen** med henblik på forsyning af lavtemperatur-systemet. Der må forventes forhandlinger med VEKS om denne del, idet der her er ledningsmæssig sammenhæng med det eksisterende fjernvarmesystem.

COWI har via ELENA-bevillingen udarbejdet projekt for forberedelse af lavere temperatur i ledningsnettet for Avedøre Fjernvarme. Projektet viser, at der er behov for ændrede dimensioner på udvalgte steder i ledningsnettet, hvis der skal være en optimal drift af ledningsnettet.

Forslaget til ændrede dimensioner er indarbejdet i renoveringsprojektet for Hovedstien og en mindre ledningsstrækning ved gymnasiet. Avedøre Fjernvarme, der er bygherre, har indgået aftale med entreprenør – efter udbud – om udførelse af arbejderne i 2021 og 2022. Renoveringsprojektet er budgetteret til 17,8 mio.kr. for de nævnte arbejder. Kommunen har stillet garanti for byggekredit og lån hos Kommunekredit til projektet.

Derudover har COWI foreslået, at der arbejdes på en løsning med en grundvandsvarmepumpe vest for stationsbyen, der vil kunne være grundlag for varmeforsyning af ledningsnettet. Arbejdet er finansieret via ELENA-projektet, og COWI's udgangspunkt er, at området skal forsynes med fjernvarme, der er baseret på fremtidig klimavenlig fjernvarmeproduktion – i stedet for fjernvarme, der f.eks. er produceret af træpiller og træflis.

COWI har udarbejdet en præsentation af projektet med en grundvandsvarmepumpe, der er forelagt udvalget på sidste møde. COWI har foreslået, at der gennemføres en prøveboring for at skabe sikkerhed for nødvendigt ressourcegrundlag, der beløber sig til ca. 250.000 kr. ekskl. moms, hvilket bestyrelsen har godkendt.

Imidlertid er der også kommet en henvendelse fra et datacenterselskab, der ønsker at etablere et datacenter i varmecentralen på Rebslagerporten 125. Datacentralen vil have overskudsvarme med en kapacitet på 1-1,5 MW, hvilket er tilstrækkeligt til at være grundlast for det eksisterende fjernvarmenet. Selskabets præsentation af projektet fremgår af **bilag 4**. Hvis overskudsvarme fra datacenteret kan udnyttes, kan det grundvandsbaserede anlæg formentlig skrinlægges eller anvendes til andet formål. F.s.v.a. datacenterets elforbrug er selskabet interesseret i at modtage lokalt produceret el, hvilket giver en betydelig rolle for Energifællesskab Avedøre. HFS' rolle i projektet vedrører etableringen af varmepumpen, der skal udnytte overskudsvarmen. Der arbejdes videre med projektet, som skal være realiseret inden udgangen af 2023.

Udover ovennævnte aktiviteter i AGC er der et forslag til en **"varmeproducerende facade" på Store Hus**, og arbejdet med denne løsning er i gang.

HFS' bestyrelse har godkendt, at der afsættes 60.000 kr. ekskl. moms for timer, der går til fjernvarmeselskabets udvikling af projektet.

Det første **energifællesskab** i Danmark, der hviler på et nyt EU-regelsæt, som er indarbejdet i dansk ret, er sat i gang i november 2020 – Energifællesskab Avedøre A.M.B.A., og selskabets første projekt vedrører opsætning af ladestandere ved gymnasiet, hvilket er sket. Fællesskabets forsyningsområde er afgrænset af Avedøre Fjernvarmes nuværende og kommende forsyningsområde. Der forventes et tæt samarbejde mellem energifællesskabet og fjernvarmen. EBO Consult administrerer energifællesskabet.

Det forventes, at energifællesskabet vil spille en stor rolle i en fælles energiudvikling for Avedøre, og der er pt. tilsagn fra Zentropa om en aktiv medvirken til at få energifællesskabet i gang med at opstille solceller. Med solceller hos Zentropa, Hvidovre Gymnasium/EBO Consult og HF samt udvalgte kommunale bygninger, så vil der kunne samles en betydelig portefølje af vedvarende energiproduktion i energifællesskabet, som dermed styrker sin position som landets første egentlige energifællesskab.

Det **indstilles, at** ovenstående tages til efterretning.

Tilrådt.

5. Informationsmøde om varmepumper/fjernvarme.

7

Den 30. marts 2022 har Hvidovre Kommune arrangeret 1 videomøde, hvor borgere kan høre om fordele og ulemper ved individuel varmepumpe og fjernvarme. Der er tidligere afholdt 3 lignende møder.

Der er som sædvanlig stor tilslutning til møderne, og der bliver orienteret om HFS' udviklingsplaner og mulighederne for at koble sig på fjernvarme. Administrationen deltager som oplægsholdere.

Det **indstilles, at** dette tages til efterretning.

Tilrådt.

6. Overskudsvarme fra Avedøre Holme.

Der har været ført forhandlinger om anvendelse af overskudsvarme fra Avedøre Holme.

Fjernvarmeselskabet Avedøre Holme har deltaget i forhandlingerne, og der er opnået enighed om, at der på længere sigt skal indgås et samarbejde om at sende overskudsvarme fra området til resten af Hvidovre – eventuelt via det lokale fjernvarmeselskab.

Sammen med Hvidovre Kommune har der været afholdt møder på varmecentralen Avedøre Holme, og der er opnået enighed om, at der skal udarbejdes en egentlig plan for at afdække kapaciteten af overskudsvarme fra området. Det er Avedøre Holme og Hvidovre Kommune, der skal igangsætte disse aktiviteter.

Fjernvarmeselskabet Avedøre Holme ser ud til at have udfordringer med kontaktfladerne til erhvervsvirksomhederne i området, og på denne baggrund er det herfra foreslået, at kontakten med erhvervsvirksomhederne udbygges med energispareforslag, fordi der er afsat statsmidler til energibesparelser for erhvervsvirksomheder. Det er der enighed om.

Det er indtil videre besluttet, at arbejdet i gruppen finansieres af de deltagende parter.

HFS finansierer administrationens deltagelse i arbejderne.

Det **indstilles**, at ovenstående tages til efterretning.

Tilrådt.

7. Overskudsvarme fra Hvidovre Hospital og et energifællesskab i området.

Der er rykket for svar vedrørende gennemførelse af analyser af mulighederne for anvendelse af overskudsvarme fra **hospitalet**, jf. bemærkningerne under pkt. 2.

Endvidere er der opstået en mulighed for at etablere et **lokalt energifællesskab** for de bebyggelser, der er placeret langs Holbækmotorvejen, herunder boligområder og hospitalet. Det handler om et enestående tiltag, hvor der fokuseres på løsningen af støjproblemer samtidig med etableringen af vedvarende energi, der bl.a. vil kunne forsyne HFS med varme og el til brug for en varmepumpe.

Der er nedsat en gruppe med repræsentanter fra almene boligafdelinger, hospitalet, kollegium, grundejerforeninger og Hvidovre Fjernvarmeselskab (EBO Consult).

Fra gruppen er der til borgmesteren indsendt et budget over udgifter til rådgiverne, der skal analysere mulighederne for overdækning af motorvejen. Budgettet lyder på 750.000 kr. ekskl. moms for

- rådgivning i forbindelse med projekt Solporten – herunder udvikling af lette overdækninger og solpaneler.

- rådgivning i forbindelse med byudvikling – herunder udvikling af koncepter for tunge overdækninger og sammenbinding af byen hen over motorvejen.

- rådgivning i forbindelse forvaltningsmæssige processer for etablering af overdækninger over motorveje – herunder dialog med vejdirektoratet.

I Hvidovre Kommune pågår der indledende drøftelser om nedsættelse af et støjråd.

HFS' bestyrelse har tidligere godkendt, at der arbejdes videre med ovenstående projekter.

Det **indstilles, at** dette tages til efterretning.

Tiltrådt.

8. Eventuelt.

Møderække:

5. september kl. 14-15.30

31. oktober kl. 14-15.30

Med venlig hilsen

Erik Christiansen